

# **ПРОГРАМА**

## **ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“, ГР. САПАРЕВА БАНЯ**

### **1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Настоящият план за работа на екипа учители ЦДО е изготвен след обсъждане на провежданията за дейности и съобразен с основните цели и стратегии на – СУ “Христо Ботев” – гр. Сапарева баня.

#### **1.1. НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ**

Редът, условията и начинът за сформирание на групите ЦДО в училищата се осъществява в съответствие с Наредба №10/01.09.2016г. за организацията на дейностите в училищното образование и Наредба №4/2017г. за нормите и заплащането на труда в системата на народната просвета.

#### **1.2. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА**

Регламентира условията и редът за провеждане на ЦДО за учениците от 1 до 7 клас в СУ „Христо Ботев“, гр. Сапарева баня, с оглед подобряване качеството на образованието.

#### **1.3. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА**

Рамковата програма включва всички дейности в групите ЦДО в училището, като обхваща техните различия, така и общите им характеристики предвид постигане на качествен образователно-възпитателен процес.

#### **1.4. ЗАДАЧИ**

##### **1.4.1. Правилното и трайно усвояване на учебния материал чрез:**

- стимулиране на любознателността и стремежа към знания;
- изграждане у учениците на умения и стратегии за рационално и самостоятелно учене;

##### **1.4.2. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците.**

##### **1.4.3. Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение.**

1.4.4. Уважение към личността и индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, теми на работа, потребности и интереси.

1.4.5. Увеличаване на броя на учениците, обхванати в ЦДО.

1.4.6. Подобряване на материалната база с цел осигуряване на подходяща образователна среда за провеждане на ЦДО за учениците от 1 – 7 клас.

## **2. ИЗИСКВАНИЯ**

### **2.1. ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС В ГРУПИТЕ ЦДО**

2.1.1. В СУ „Хр. Ботев“, гр. Сапарева баня, след съгласуване с финансиращия орган, при наличие на необходимите санитарно-хигиенни условия и по желание на родителите, за учениците от 1 до 7 клас се осъществява целодневна организация на учебния ден.

2.1.2. Като част от училищния ден, ЦДО се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни, учебни часове съгласно разпоредбите на Наредба №10/01.09.2016г. за организацията на дейностите в училищното образование, Раздел 3 – Полудневна и целодневна организация на учебния ден.

2.1.3. Часовете по задължителни учебни предмети се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а часовете по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отдых и физическа активност – след обяд.

2.1.4. Броят на групите ЦДО и броят на учениците в тях

- Броят на групите ЦДО и броят на учениците в тях се определя съгласно чл.13 от Наредба №7/2000г. За определяне броя на паралелките и групите и броя на учениците в паралелките на училищата.

- Нормативи за броя на учениците в групите ЦДО: минимален норматив – 16 ученици; максимален норматив – 25 ученици.

- Броят на групите ЦДО и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година, като се раздели броя на учениците на норматива за максимален брой и се формират самостоятелни или сборни групи.

- Нова група се образува при остатък 16 или повече ученици.

- Групите ЦДО се разформират по време на учебните занятия, когато броят на учениците се намали под минимален брой.

### 2.1.5. Записване и отписване на ученици в групите ЦДО

- Записването на учениците в групите ЦДО става въз основа на декларация /заявление/ от родителите /настойниците/ на учениците.
- Броят на записаните ученици се коригира ежемесечно при записване или отписване на ученици, като промените в броя на учениците се отразяват считано от първо число на месеца, следващ месеца на отписването/записването.
- Записването се извършва в началото на учебната година, в началото на втория учебен срок или при преместване на ученик от друго училище.
- Отписването се извършва ежемесечно при отпадане или преместване на ученици от училището или при заявено желание от родителя за отписване от групата ЦДО.

### 2.2. Дейностите се разпределят както следва:

Часовете в ЦДО включват следните режимни моменти:

- обяд, отдих – 2 уч. часа
- самоподготовка – 2 уч. часа
- дейности по интереси /ДИ/ - 2 уч. часа

Разпределение на часовете за деня:

#### 1-3 клас

1-во занятие – 2 уч. часа, от 12.10ч. до 13.20ч. – организиран отдих и физическа активност

2-ро занятие – 2 уч. часа, от 13.40ч. до 15.10ч. – самоподготовка /с 10 минути междучасие/

3-то занятие – 2 уч. часа, от 15.20 до 16.30ч. – ДИ

#### 4 клас

1-во занятие – 2 уч. часа, от 12.10ч. до 13.20ч. – организиран отдих и физическа активност

2-ро занятие – 3 уч. часа, от 13.40ч. до 15.10ч. – самоподготовка /с 10 минути междучасие/

3-то занятие – 1 уч. часа, от 15.20 до 16.30ч. – ДИ

## 5-7 клас

1-во занятие – 1 уч. час, от 13.00ч. до 13.40ч. – организиран отдиx и физическа активност и обяд

2-ро занятие – 3 уч. часа, от 13.40ч. до 16.00ч. – самоподготовка /с 10 минути междучасие/

3-то занятие – 1 уч. часа, от 16.10ч. до 16.50ч. – ДИ

4-то занятие – 1уч.час, от 16.50 до 17.30ч. – организиран отдиx и физическа активност.

### **Дейности по самоподготовка на учениците**

Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като акцента се поставя не върху повторение на преподаваното, а създаване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засилване на уменията и увереността им за самостоятелна работа. За да се постигне това, е необходимо да се спазват следните дидактически изисквания:

- Преглед на преподавания учебен материал и необходимите понятия;
- Учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка;
- Степенуване на трудност на учебните предмети;
- Усвояване и затвърдяване на учебното съдържание с разбиране;
- Стремeж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
- Старателно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

### **Дейности на организиран отдиx и физическа активност**

Чрез дейностите по организиран отдиx и физическа активност се цели разтоварване на учениците от умствено напрежение и осъществяване на плавен преход към дейностите по самоподготовка.

Дейностите по организиран отдиx и физическа активност включват:

- Грижа за опазване живота и здравето на учениците;
- Организиране и провеждане на отдиxа и физическата активност на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;
- Осигуряване време за обедно хранене на учениците;
- Спазване на здравословно-хигиенни норми и изисквания от учениците;

- Работи се за развиване двигателните умения на учениците, възпитаване в спортен дух, взаимопомощ и самоконтрол.

### **Дейности по занимания по интереси**

Дейностите по заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците и техните възрастови особености и възможности. Чрез тях развиваме у учениците навици и умения за самостоятелен труд, лидерство и работа в екип. Те имат за цел да предотвратят умората, да обогатят и развият детското мислене, да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане на практика на вече получени и затвърдени знания, да мотивират ученици и родители за включване в целодневната организация на учебния ден. Заниманията по интереси се формират съобразно проучване интересите на учениците и възможностите на училището.

Заниманията по интереси в начален и прогимназиален етап се организират приоритетно в тематичните направления:

- Наука
- Изкуства
- Спорт
- Образователни игри
- Занимателни игри

В училището се осигурява медицинско обслужване и охрана.

## **3. ГОДИШНИ ТЕМАТИЧНИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ**

3.1. ГОДИШНИТЕ ТЕМАТИЧНИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ ВКЛЮЧВАТ ГРАФИК НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ КАКТО СЛЕДВА:

- 1-3 клас - 32 учебни седмици, от 15.09.2026г. до 02.06.2027г.
- 4-6 клас – 34 учебни седмици, от 15.09.2026г до 16.06.2027г.
- 7 клас - 36 учебни седмици , от 15.09.2026г. до 02.07.2027г.

**Примерни теми за 1 - 7 клас по следните направления:**

Наука

Кой съм аз? – представяне на групата

Моят роден край

Моето семейство

Майка ми

Моето училище

Моите права и отговорности

Моите мечти

Да растем здрави и силни

Празници и обичаи в народния и празничния календар

Васил Левски

3 март

24 май

Христо Ботев

Български народни приказки и песни

Басни

Земята

Птици

Влечуги

Растения в България

Съкровищата на България и др.

Изкуства

Интериор

Бои и цветове

Кръгла и плоска четка, тампон, филтър, туш, креда

Украса на керамичен съд

Пейзаж  
Натюрморт  
Народни носии  
Рисуване по асоциация  
Апликация  
Изложби  
Рисунка на асфалт  
Мартеници  
Изработване на украси и поздравителни картички  
Оригами  
Любими песни  
Хора и ръченици  
Музикална чуднотека  
Народни песни  
Български музикален фолклор  
Творци, артисти, публика  
Музикални игри  
Спорт  
Подвижни игри  
Щафетни игри  
Ходене и бягане  
Лека атлетика  
Волейбол и баскетбол  
Народни хора и танци  
Игри с топка  
Игри във водна среда  
Зимни игри на открито

Образователни и развиващи игри

Анимация

Екология

Домино

Не се сърди, човече

Шах

Морски шах

Пъзел

Федербал

Логически игри

В помещенията за ДИ да се оформят кътове съобразно предпочитанията на учениците и възможностите им и учителя ЦДО.

### 3.2. НОРМИ НА ПРЕПОДАВАТЕЛСКА РАБОТА

3.2.1. Нормата на преподавателска работа на учителите ЦДО е 30 астрономически часа и е определена в Наредба №4/2016г. за нормите и заплащане на труда

3.2.2. В рамките на нормата преподавателска работа лицата, заемащи длъжност учител в ЦДО провеждат дейности в групите ЦДО, свързани с/със:

Самоподготовка на учениците, която включва:

- Планиране и организиране на образователно-възпитателния процес
- Подпомагане процеса на самоподготовка на учениците
- Избор и прилагане на подходящи и ефективни методи, средства и материали при организиране и провеждане на самоподготовката на учениците
- Обмяна на информация за преподадения учебен материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предмети на съответния клас.

Организиран отход и физическа активност на учениците, който включва:

- Организиране на обедното хранене на учениците;
- Организиране на отхода и физическата активност на учениците
- Наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отхода на учениците;
- Провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др. За успокояване на емоциите и преход към самоподготовката;

Деятности по интереси:

- Организиране и провеждане на дейностите в ЦДО;
- Участие в процеса на създаване на среда за развитие на ДИ свободното време на учениците;

Консултации с ученици:

- Насочване и съдействие за провеждане на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти;
- Използване на консултациите като метод за оказване, предупреждение, упътване, подпомагане;

Диагностициране и насърчаване постиженията на учениците – прилагане на различни форми и техники за установяване равнището на знания и умения с цел ефективно провеждане самоподготовката на учениците.

Работа по индивидуални образователни програми:

- Участие в разработването на индивидуални образователни програми;
- Индивидуална работа с напреднали и изоставащи ученици;
- Търсене и прилагане на иновативни техники и разнообразни методи на работа, в това число и интерактивни;

Формиране на социални умения у учениците.

Деятности по опазване здравето и живота на учениците.

3.2.3. Извън основните дейности, определени по наредбите в рамките на 8- часовия работен ден учителите в ЦДО изпълняват и допълнителни дейности:

- подготвителна работа за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др.
- попълване на училищната документация;
- подготовка на литература, материали, пособия и инструменти за часовете по ДИ;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, вкл. участие в родителски срещи и заседания на училищното настоятелство;
- планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно-образователния процес извън задължителните учебни часове;
- участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- оказване на методическа помощ и консултации на младите учители;
- участие в регламентирани седмични/месечни училищни мероприятия;
- координиране и обмяна на добри практики между учителите в ЦДО;
- разработване на индивидуални образователни програми;
- участие в разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности, напр. „Ден на отворените врати“, за популяризиране на ЦДО, ефективни практики и др.

### 3.3. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧИТЕЛИТЕ ЗА РАБОТА В ЦДО.

3.3.1. Учителите по желание изготвят тематични годишни разпределения.

3.3.2. За снабдяване с необходимите материали учителите изготвят заявка до директора.

3.3.3. При провеждането на дейностите от преподавателската работа, пряко свързани с учениците, учителите опазват здравето и живота на учениците и съблюдават спазването на санитарно-хигиенните норми и изисквания.

3.3.4. Учителите осъществяват непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по разписанието за деня и разотиването на учениците.

3.3.5. Учителят трябва да се осведомява преди и в началото на самоподготовката за изявите на учениците и получените оценки по

отделните предмети, както и за образователни дефицити по отделните предмети.

3.3.6. С оглед на повишаване на ефективността на самоподготовката учителят поддържа добра комуникация с учителите по ЗП, непрекъснат обмен на информация, еднакви педагогически изисквания, обсъжда с колегите индивидуалните постижения и затруднения на учениците.

3.3.7. Учителите в ЦДО осъществяват комуникация с родителите и ги информират за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.

3.3.8. При провеждане на блоковете дейностите с оглед на повишаването качеството на обучението учителите:

- използват педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които подпомагат успеваемостта на учениците;
- създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
- извършват вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и техния напредък;
- участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата в ЦДО;

3.3.9. За да осъществяват ефективно дейностите в ЦДО учителите трябва да притежават необходимите компетентности, познания и умения да :

- организира, направлява и контролира ефективно възпитателно-образователния процес;
- създава позитивна образователна и възпитателна среда;
- насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
- съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилва стремежа им към постижение, самоизява и конструктивно съревнование;
- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците;
- зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците при оценяването;
- изгражда умения за самооценка на учениците;
- споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;

- наблюдава и преценява физическото и психическото състояние на учениците и да съдейства за опазване живота и здравето им;
- следи и изисква за спазване санитарно-хигиенните изисквания;
- информира и следи учениците да спазват добро поведение в училище;
- повишава професионалната си квалификация, подпомага професионалното му развитие и кариера;
- използва съвременни педагогически похвати, съобразени със спецификата на групата;

3.3.10. Извършват вътрешно оценяване на самоподготовката в началото и края на учебната година по БЕЛ и математика, изготвят писмен анализ на резултатите и набелязват мерки за преодоляване на слабостите.

3.3.11. Създават организация в ЦДО и съдействат за нормалното протичане на проследяване на образователните резултати при външни оценявания, провеждани от проверяващи органи.

#### 3.4. ДЕЙНОСТИ НА УЧИТЕЛИТЕ И КЛАСНИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ

3.4.1. С цел мотивацията на учениците в ЦДО класните ръководители и учителите участват в организираните дейности: посещение в библиотека, природни и културни обекти, спортни мероприятия и други изяви.

3.4.2. Учителите по отделните учебни предмети поддържат добра комуникация с учителите в ЦДО.

3.4.3. В часовете за консултации учителите по съответните учебни предмети подпомагат работата на учителите в ЦДО.

3.4.4. Учителите по отделните учебни предмети съдействат на всеки етап от осъществяването на вътрешната проверка и оценка на постиженията на учениците.

3.4.5. Класните ръководители съдействат за осъществяването на контакт родителите и информирането им за постиженията и поведението на учениците в ЦДО.

#### 3.5. ДЕЙНОСТИ НА ДИРЕКТОРА НА УЧИЛИЩЕТО/УЧИЛИЩНОТО РЪКОВОДСТВО

3.5.1. Разработва и одобрява училищна програма за ЦДО на учебния ден..

3.5.2. Проучва и анализира потребностите и интересите на всички ученици от 1 до 7 клас чрез: родителски срещи, консултации, анкети и др.

3.5.3. Във връзка с планирането и провеждането на ДИ директорът прави проучване на интересите на учениците и осигурява необходимата материална база, включително и извън наличната за училището.

3.5.4. Организира сформирание на групи ЦДО – подаване на заявления от родителите/настойниците на учениците и завеждането им във входящия училищен дневник.

3.5.5. Изготвя и утвърждава график/седмично разписание на часовете в ЦДО.

3.5.6. Директорът изготвя график за консултациите по време на самоподготовката, водена от учителите-специалисти.

3.5.7. Планира и организира заседания на педагогически съвет за обсъждане на Училищната програма за ЦДО, дейността на групите ЦДО и на постигнатите резултати.

3.5.8. Осъществява мониторинг по отношение ежедневното водене на училищната документация, организацията на работа в часовете и резултатите на учениците в ЦДО.

3.5.9. Осигурява условия за обучение за повишаване на квалификацията на учителите в ЦДО.

3.5.10. Спазва изискванията на нормативната уредба на МОН за целодневна организация на учебния процес.

3.5.11. Осигурява подходящи помещения, според седмичното разписание, и вида на заниманията.

3.5.12. Въз основа на изготвените от учителите заявки директорът изготвя заявки до РУО за необходимите учебно-технически средства.

3.5.13. Осигурява обедно хранене, транспорт, медицинско обслужване, охрана и др.

3.5.14. Осигурява безопасни условия на изпълнение на дейностите в ЦДО.

#### **4. ДОКУМЕНТАЦИЯ**

Дейностите по ЦДО средните училища се вписват в следната училищна документация:

- Списък-образец №1
- Седмично разписание на часовете;
- Годишен план за дейността на училището;
- Книга с протоколи от заседания на педагогическия съвет;
- Дневник на група ЦДО;
- Декларация за лекторски часове;

#### **6. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ**

Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес. Преодоляване степента на диспропорциите в степента на образованост на учениците от обединените училища в Община Сапарева баня чрез повишаване на мотивацията на учениците, учителите, учителите в ЦДО и др. заинтересовани страни от прилагане на модела „Целодневна организация на учебния процес“.

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет – Протокол №.....Г.

Утвърдил:.....

/ЕМИЛИЯ ГЕЛЕВА/

Директор на СУ „Христо Ботев“  
Гр. Сапарева баня